Autismespektrumforstyrrelse (ASF)

RAMMESÆTNING AF SAMTALER

I terapeutiske & professionelle sammenhænge

Catrine Madsin, autoriseret psykolog, Autismecenter Nord-Bo

INTRODUKTION

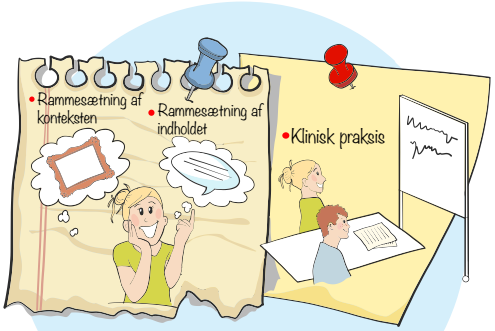

Når man planlægger samtaler med personer med ASF, er det nødvendigt at rammesætte både den kontekst, samtalen skal foregå i, såvel som selve indholdet i samtalen.

Her præsenteres en forståelsesramme og en model, som er udviklet og brugt i vores kliniske praksis.

TEORETISK UDGANGSPUNKT: KOGNITIV ADFÆRDSTERAPI (KAT)

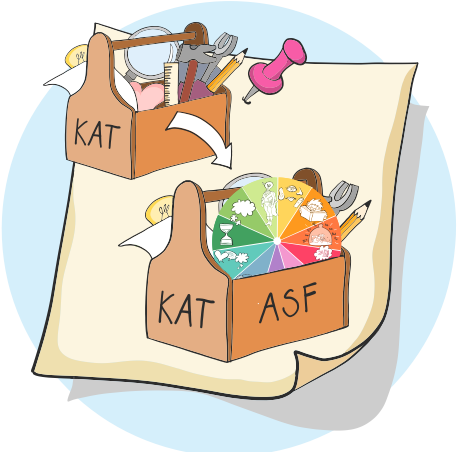

Forskning har vist, at KAT i en tilpasset form er effektiv for personer med ASF.

FOKUS PÅ DEN INDIVIDUELLE ASF-PROFIL

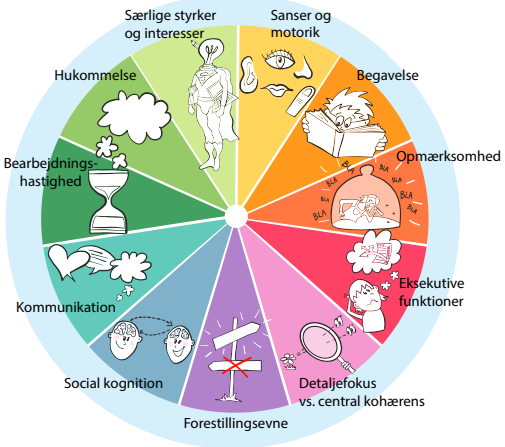

Når vi rammesætter samtalen, er vi nødt til at tage den individuelle ASF-profil med i betragtning.

RAMMESÆTNING AF KONTEKSTEN

Dagsorden

Rammesæt altid indholdet i samtalen på forhånd og hold planen undervejs i samtalen.

Lokalet

Individuelle behov, men hold generelt lokalet simpelt, ingen forstyrrelser visuelt og auditivt, og sid ikke direkte overfor din klient uden et fælles tredje at tale om (fx et papir eller en tavle).

Færre ord - mere visualisering

Lad aldrig ord stå alene som samtaleteknik: Brug altid et fælles tredje, fx modeller, tegninger, skrift, billeder osv.

Guide din samtale

Den professionelle skal tage styringen og guide samtalen.

Netværksarbejde

Del viden og koordinér indsatser i samarbejdet mellem personen med ASF, pårørende og fagpersoner.

Livslange støttebehov forandres

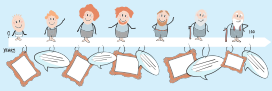

ASF er livslangt, og støttebehovene ændres i løbet af livet.

RAMMESÆTNING AF INDHOLDET

Den kognitive diamant illustrerer, hvordan tanker, følelser, kropslige fornemmelser og adfærd hænger sammen.

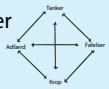

Når man kombinerer den kognitive diamant med kriterierne for ASF-diagnosen, ses det, at forstyrrelserne i evnerne til social kommunikation og interaktion kan vanskeliggøre mulighederne for at forklare sig og opnå adgang til at tale om tanker og følelser. Det er ofte nemmere at forklare og skabe mening i adfærd og handlinger (samt for nogle også ifht. de kropslige fornemmelser), når der tages udgangspunkt i en konkret situation.

UDGANGSPUNKT I SAMTALEN

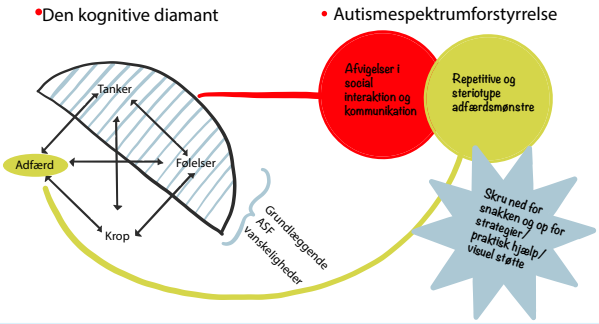

Når vi fokuserer på at udvikle handlemønstre i hverdagen, øges selvstændigheden og livskvaliteten. Samtidig nedsættes personens kaos i tanker og følelser ofte, og adgangen til at tale om disse bedres (hos nogle).

KONKLUSION

- Rammesæt både kontekst og indhold svarende til de individuelle behov.
- Brug færre ord og flere visuelt underbyggede strategier.

MERE INSPIRATION

- Scan for forskningsinspiration og elektronisk udgave af denne oversigt.

Tegnestuen helleforhelle.dk

Copyright © : CM/Autismecenter Nord-Bo
www.nordbo.dk

autismecenter Nord-Bo